

ת"פ 16193/07/13 - מדינת ישראל נגד מחמוד עיד

בית משפט השלום בירושלים

10 ספטמבר 2015

ת"פ 16193-07-13 מדינת ישראל נ' עיד

בפני
בעניין: כב' השופטת דנה כהן-לקח
מדינת ישראל

המאשימה

נגד
מחמוד עיד

הנאשם

גזר-דין

רקע

1. לאחר שמיעת חלק מעדי-התביעה בתיק, הודיעו הצדדים ביום 23.12.2014 כי הגיעו להסדר-טיעון, במסגרתו הורשע הנאשם על-פי הודאתו בעבירות שיוחסו לו בכתב-אישום מתוקן כדלקמן: שתי עבירות של קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או החוק); וכן עבירה אחת של התחזות לעורך דין לפי סעיף 97 לחוק לשכת עורכי-הדין, התשכ"א-1961 (להלן: חוק לשכת עורכי הדין).

כתב-האישום המתוקן שבעובדותיו הודה הנאשם, מחזיק שני אישומים: על-פי עובדות האישום הראשון, הנאשם אינו עורך-דין ומעולם לא קיבל רישיון לעסוק בעריכת דין לפי חוק לשכת עורכי-הדין. סמוך לחודש מאי 2005, פנה מר גולאני (להלן: גולאני) אל הנאשם לאחר שנודע לו כי הנאשם יכול לסייע במחיקת חובות שונים אליהם נקלע גולאני בסך כולל של כ- 14,000 ₪, ביניהם חובות לחברת סלקום, עיריית ירושלים ובנק לאומי. גולאני הגיע לביתו של הנאשם והציג לפניו את מצבו הכלכלי הקשה. הנאשם הציג את עצמו כעורך-דין העוסק בתביעות משפטיות, ואשר יכול לסייע בפתרון הליכי הוצאה לפועל. בהמשך לכך, החתים הנאשם את גולאני על תצהיר יפוי כוח לפעול מטעמו, וקיבל ממנו 1,000 ₪ כמקדמה לצורך פתיחת תיק ועל חשבון שכר טרחה. הנאשם חתם על התצהיר, ונתן לגולאני כרטיס ביקור הנושא את שמו. בהמשך לכך, חתם הנאשם על הבקשה של גולאני לחברת "ויזה" הנוגעת לחובותיו, כשהוא מתייצג כעורך-דין. כמו כן, פעל הנאשם מטעמו של גולאני כנגד חובות שעמדו לגולאני, שכללו ביטול של פקודות מעצר שהוצאו על-ידי ההוצאה לפועל בגין אי תשלום חובות שונים, לפחות בארבעה מקרים שונים. גולאני שילם לנאשם את 1,000 ₪ המוזכרים לעיל בשל מצג השווא אותו הציג הנאשם, ולפיו הוא עורך-דין שיפעל עבורו. בגין כל אלה, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה אחת של קבלת דבר במרמה.

על-פי עובדות האישום השני, במהלך חודש מאי 2008, אושפז מר קניבי (להלן: קניבי) בבית-חולים הדסה הר

הצופים בירושלים. במקום שהה הנאשם, אשר הציג עצמו כעורך-דין העובד במשרד עורכי-דין בישראל. קניבי הציע כי הנאשם יטפל בענייניו המשפטיים מול המוסד לביטוח לאומי ומול בית-החולים. השניים קבעו להיפגש שבוע לאחר מכן לצורך סיכום הייצוג וקבלת מסמכים שונים. לאחר כשבוע, נפגשו הנאשם וקניבי בביתו של קניבי באבו טור. במהלך הפגישה, הוסכם על שכר טרחה עבור הטיפול. בנוסף, הועברו מסמכים רפואיים שונים מקניבי לנאשם, העוסקים במצבו הבריאותי של קניבי. כמו-כן, הנאשם קיבל על עצמו טיפול בתיק נוסף העוסק במחלוקת בעניין נכסים שונים באזור רמאללה. לאחר מכן, מסר קניבי לנאשם יפוי כוח לשם התחלת הטיפול בתיק, וכמקדמה שילם לו כמה אלפי ש"ח. בנוסף, הוסכם על תשלום של 50,000 דולר נוספים, אותם ישלם קניבי לנאשם אם יצליח להשיג את הנכסים שבמחלוקת באזור רמאללה. לאחר כל אלה, לא פעל הנאשם כמובטח עבור קניבי, ולא עשה עבורו דבר. קניבי שילם כמה אלפי ₪ לנאשם בשל מצג השווא אותו הציג הנאשם, ולפיו הוא עורך-דין שיפעל עבורו. בגין כך, הורשע הנאשם לפי הודאתו בעבירה נוספת של קבלת דבר במרמה וכן בעבירה של התחזות לעורך-דין.

2. במסגרת הסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם כי המאשימה תגביל עצמה בטיעוניה לעונש לחמישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות (בכפוף לחוות-דעת ממונה), ואילו בא-כוח הנאשם יהיה חופשי בטיעונו. לבקשת הסנגור, הוריתי על הפניית הנאשם לשירות המבחן לצורך הכנת תסקיר בעניינו. בנוסף, לפי בקשת המאשימה, הפניתי את הנאשם להכנתה של חוות-דעת ממונה על עבודות השירות.

תסקיר שירות המבחן וחוות-דעת ממונה

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 54, נשוי ואב לחמישה ילדים בגילאים 14-32. הנאשם מתגורר עם משפחתו, אינו עובד ומתפרנס באופן מזדמן. הנאשם עמד על ילדותו הקשה ועל כך שמגיל צעיר חי רחוב ונחשף לסמים ולפשע. בגיל 14 החל לנהל אורח חיים שולי אשר הביאו את הנאשם בסופו של יום להתמכרות קשה לסמים, נטייה לאלימות וביצוע עבירות. על רקע זה, לחובת הנאשם 10 הרשעות קודמות משנים 1981-2003 בעבירות מרמה, רכוש, סמים ואיומים. לאורך השנים, ריצה הנאשם מספר עונשי מאסר בפועל. בנוסף, לחובת הנאשם 31 הרשעות תעבורה.

אשר למצבו של הנאשם כיום - בתסקיר צוין כי בביתו של הנאשם קשיים רבים, כמפורט בתסקיר. הנאשם ציין כי לאורך השנים עבר מספר ניסיונות גמילה מסמים בעצמו, אולם לא הצליח להחזיק מעמד ללא סמים ולכן החל להשתמש במתדון בשנת 1996. שירות המבחן ציין כי פנה למרכז מתדון בירושלים, אולם טרם קיבל עדכון בנוגע למצבו של הנאשם. לצד זאת, צוין כי מעדכון שקיבל שירות המבחן ממרכז מתדון בשנת 2012 עלה כי לאחר טיפול תרופתי ממושך, הנאשם התייצב, אינו נוטל סמים, והוא אחד המטופלים הטובים במרכז. יצוין כי בדיקות שתן שמסר הנאשם, נמצאו נקיות מסמי רחוב. התרשמות שירות המבחן היא כי בשנים האחרונות, חלה התייצבות מסוימת באורח חייו של הנאשם והתמתנות בנטייתו להשתמש בכלים מניפולטיביים, וניכר כי הוא החל להכיר בצורך לערוך שינוי בחייו ולקבל עזרה. לצד זאת, ההתרשמות היא כי לנאשם נטייה למתוח גבולות ולפעול לעיתים באופן מניפולטיבי ואימפולסיבי על-מנת להשיג את מטרותיו.

אשר לעבירות בגין הורשע הנאשם בתיק זה - לפני שירות המבחן, הנאשם נטל אחריות חלקית למעשיו. הוא תיאר לשירות המבחן כי הציע בשני המקרים עזרה מול גופים בירוקרטיים והציג עצמו כמי שמבין בתחום המשפט

ומקשר בין לקוחות לעורכי-דין שיכולים לסייע להם. הנאשם טען לפני שירות המבחן כי מעולם לא הציג עצמו כעורך-דין. הנאשם תיאר כי ליווה את גולאני לפגישות בתל-אביב והסיע אותו ברכבו, כך שהתשלום היה עבור הדלק והוצאות הכלכלה, ולא עבור ייצוג משפטי. בנוגע לאישום השני, ציין הנאשם כי קניבי ביקש ממנו לזייף סכום בשטר מכר אודות הנכסים, אולם הנאשם סרב לכך. עוד טען הנאשם לפני שירות המבחן כי לא קיבל מקניבי כספים כלל. הנאשם טען כי הרקע לכתב-האישום כנגדו הנו סכסוך עם עורך-דין אשר ייצג אותו בעבר, וכיום הנאשם הגיש כנגדו תביעה אזרחית. לדבריו, עורך-דין זה הוא שגרם לגולאני וקניבי להתלונן כנגדו. שירות המבחן התרשם כי ברקע למעורבות הנאשם בביצוע העבירות בהן הורשע, קיימת נטייה לטשטוש גבולות המותר והאסור, כאשר הנאשם חווה חוויית כוח ומשמעות מול אנשים הזקוקים לעזרתו. ניכר כי לאורך השנים, הנאשם סיגל לעצמו דפוסי חשיבה שוליים תוך נטייה לפעולה באופן מניפולטיבי.

התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשם בעל דימוי עצמי פגוע, מציג פסאדה של ביטחון עצמי והצלחה, תוך שימוש בדרכים מניפולטיביות לצורך חיזוק דימוי העצמי. מגיל צעיר פנה הנאשם לשימוש בסמים ולחיי רחוב. במשך שנים רבות, ניהל הנאשם אורח חיים עברייני והתמכרותי, כדרך בריחה מהתמודדות עם קשייו, עד שהחל שימוש בתחליף סם מתדון. ניכר כי כיום הנאשם שומר על עצמו ונמנע מלהשתמש בסמי רחוב, אולם למעשה אורח חייו מאופיין באימפולסיביות ושימוש במניפולטיביות. **כגורמי סיכון** מנה שירות המבחן את אורח חייו ההתמכרותי של הנאשם, נטייתו למניפולטיביות ולטשטוש גבולות, וקשייו בבניית מערכות יחסים חיוביות. **כגורמי סיכוי** להימנעות מהתנהגות עבריינית מנה שירות המבחן את רצונו של הנאשם לשיקום אורחות חייו, השיפור שחל במישור התפקודי, ונכונותו של הנאשם להשתלב בטיפול רגשי.

בהתחשב במכלול הטעמים האמורים, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. כמו-כן, המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם בצו מבחן, במהלכו תיבחן האפשרות לשלב את הנאשם בטיפול קבוצתי במסגרת שירות המבחן. כל זאת, לצד הטלת מאסר מותנה.

4. מחוות-דעת הממונה על עבודות השירות מיום 29.7.2015 עלה כי הנאשם כשיר לביצוע עבודות שירות.

טיעוני הצדדים

5. בא-כוח המאשימה, מר מאיר כהן, עמד על חומרת העבירות שביצע הנאשם ועל הערכים הנפגעים בגין. לגישת המאשימה, מתחם העונש ההולם את מעשי העבירות בהן הורשע הנאשם, נע ממספר חודשי עבודות שירות ועד שנת מאסר בפועל. נוכח חומרת המעשים ונוכח עברו הפלילי של הנאשם, עתרה המאשימה לעונש ברף הגבוה של הסדר הטווח המוסכם, קרי- 5 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות. בנוסף, עתרה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים.

6. מנגד, בא-כוח הנאשם, עו"ד מוסטפא יחיא, סבר כי אין צורך להתייחס למתחם ענישה הולמת, עקב קיומו של הסדר-טווח עונשי בין הצדדים. הסנגור עמד על מכלול הנסיבות לקולא בעניינו של הנאשם, ובהן ההודאה, נסיבות חייו האישיות המורכבות של הנאשם, וכן מאמציו לשמור על ניקיון מסמי רחוב וניסיונותיו לנהל אורח חיים נורמטיבי בשנים

האחרונות. בהתחשב בכל אלה, עתר הסנגור להסתפק במאסר מותנה. הסנגור ביקש שלא להטיל ענישה כספית עקב מצבו הכלכלי של הנאשם

המתווה לבחינתו של הסדר-הטווח העונשי שנערך בין הצדדים

7. בהתאם לפסיקתו של בית-המשפט העליון, במצב בו נערך בין הצדדים הסדר טיעון המבוסס על טווח ענישה מוסכם, על בית-המשפט הגזר את הדין לקבוע תחילה את מתחם העונש ההולם בהתאם לאמות-המידה שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין. לאחר מכן, על בית-המשפט לוודא כי הסדר הטווח העונשי המוסכם אינו חורג באופן בלתי סביר ממתחם הענישה ההולמת, וזאת לפי אמות-המידה שנקבעו בע"פ 1958/98 פלוגי נ' מדינת ישראל, פ"ד נז(1) 577 (2002). בשלב האחרון, על בית-המשפט לגזור את הדין בהתחשב בהסדר הטיעון וביתר השיקולים הרלוונטיים לעניין, וזאת מבלי להגביל עצמו בהכרח לשיקולים המנויים בהוראות תיקון 113 לחוק העונשין (ראו: ע"פ 3042/13 חיימוב נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (21.5.2011); ע"פ 5953/13 מדינת ישראל נ' דויד, פסקה 20 (6.7.2014); ע"פ 512/13 פלוגי נ' מדינת ישראל, פסקאות 13-17 (4.12.2013); עוד ראו: עפ"ג (מחוזי י-ם) 30554-11-13 זקן נ' מדינת ישראל (5.2.2014)). בהתאם לכך, אקבע תחילה את מתחמי העונש ההולם במקרה דנן. לאחר מכן, אבחן את הסדר-הטווח העונשי המוסכם אל מול המתחמים שייקבעו. לבסוף, אגזור את העונש המתאים.

ריבוי עבירות - האם יש לקבוע מתחם אחד לשני האישומים או שמא יש לקבוע מתחם נפרד לכל אישום?

8. מאחר שהנאשם הורשע בשני אישומים, ובשים לב להסדר הקבוע בסעיף 40 לחוק העונשין, מתעוררת שאלה האם כל אישום מהווה אירוע נפרד לצורך קביעתם של מתחמי ענישה הולמת, או שמא יש להשקיף על שני האישומים כאירוע אחד לצורך קביעתו של מתחם עונש הולם כולל.

9. ניתן למצוא פנים לכאן ולכאן בשאלה האמורה: מחד גיסא, ניתן לטעון כי מדובר באותה מסכת עבריינית, שכן שני האישומים עוסקים בעבירות של קבלת דבר במרמה, לאחר שהנאשם התייצג בכזב כעורך-דין. דומה כי לפי "מבחן הקשר ההדוק", יש לקבוע מתחם ענישה הולמת אחד בגין כלל העבירות בהן הורשע הנאשם, בהיותן בגדר "אירוע" אחד. ודוק, במסגרת קביעתו של המתחם הכולל הנ"ל, מן הראוי ליתן משקל לכך שהנאשם ביצע מספר "מעשים" כמובנו של מונח זה בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982. הדבר ישווה מידה של חומרה שתשפיע על קביעתו של מתחם העונש ההולם הכולל בגין העבירות בהן הורשע הנאשם (ראו והשוו: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014) - גישתם של כב' השופטת ברק-ארז בפסקה 5 ואילך לפסק-דינה, וכב' השופט פוגלמן בפסקה 2 לפסק-דינו; עוד ראו והשוו לאחרונה: רע"פ 4660/14 קיסלמן נ' מדינת ישראל (7.5.2015) מפי כב' השופט מלצר; ע"פ 5643/14 עיסא נ' מדינת ישראל (24.6.2015) מפי כב' השופט זילברטל; וכן: ע"פ 6341/14 בן אישטי נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (8.7.2015) מפי כב' השופט ג'ובראן).

מאידך גיסא, העבירות בכל אחד משני האישומים בוצעו בפער זמנים ניכר של מספר שנים אלה מאלה, וכלפי מתלוננים שונים (גולאני וקניבי). בהתחשב בכך, ניתן לטעון כי המקרים ניתנים להפרדה, הן מבחינה כרונולוגית והן מבחינה מהותית. דומה כי בהתאם למבחן "הצורני-העובדתי", ניתן לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מהאישומים נשוא כתב-האישום המתוקן (ראו והשוו: גישת כב' השופט דנציגר בע"פ 4913/10 ג'אבר הנ"ל, פסקאות 24, 29 עד 31

לפסק-דין; עוד השוו: גישתו של כב' השופט ג'ובראן בע"פ 1605/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 15 (27.8.2014)). בהמשך לדברים האמורים, אני רואה לציין כי אף לפי גישה המצדדת בקביעתו של מתחם ענישה הולמת נפרד בגין כל אישום, לא ניתן להתעלם מהזיקה הממשית בין שני האישומים. לפיכך, אני סבורה כי יש להטיל עונש כולל בעטים, כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין.

10. בנסיבות העניין, לא ראיתי להכריע בין שתי הגישות הפרשניות למונח "אירוע" כפי שפורטו לעיל. תחת זאת, אקבע מתחמים נפרדים לכל אחד מהאישומים נשוא כתב-האישום המתוקן (בהתאם למבחן "הצורני-העובדתי"), ולצד אקבע מתחם כולל המתייחס לכלל העבירות בהן הורשע הנאשם (בהתאם למבחן "הקשר ההדוק"). לאחר מכן, אפנה לגזירת העונש המתאים.

קביעת מתחמי הענישה ההולמת אל מול הסדר הטווח העונשי בין הצדדים

11. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחמי הענישה ההולמת בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

12. **הערכים החברתיים שנפגעו** כתוצאה מהעבירות של קבלת דבר במרמה בגין הורשע הנאשם, עניינם בהגנה על קניינו של הפרט, וכן שמירה על חופש הרצון, חופש הבחירה וחופש הפעולה של הפרט. יוער כי העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירה זו, הוא מאסר שלוש שנים.

אשר לעבירה של התחזות לעורך-דין - הרי היא נועדה להגן על קיומם של יחסי אמון במסגרת יחסי עורך-דין-לקוח. עוד נועדה העבירה האמורה למנוע את חשיפתם של לקוחות וכן צדדים שלישיים, לסיכונים הכרוכים בקבלת שירות מטעם מי שלא הוסמך לכך. כמו כן, נועדה העבירה הנ"ל להגן על פעילותם התקינה של מערכות וגופים מולם פועלים עורכי-דין, ובכלל זה מערכת בתי-המשפט. לא לחינם הגביל המחוקק את הזכות לחופש העיסוק, בקובעו כי רק מי שהוסמך כעורך-דין יהיה זכאי לבצע את הפעולות שיוחדו למקצוע זה בהתאם להוראות חוק לשכת עורכי-הדין. אמת, עונש המקסימום הקבוע בחוק לצד העבירה הנדונה הוא מאסר שנה. עם זאת, בתי-המשפט ראו להתייחס לעבירה זו בחומרה. עמד על כך כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 4025/10 אגבאריה נ' מדינת ישראל (27.5.2010) בזו הלשון:

"...ידוע הוא כי עורך דין מחויב בנוסף לידע ולמיומנות, בעמידה בסטנדרטים גבוהים של אמינות ויושרה, באופן שיצדיק את האמון שנותנים בו לקוחותיו, הציבור בכללותו ובתי המשפט. מי שביודעין מתחזה לעורך דין פוגע פגיעה קשה באינטרס הציבורי ובמערכת המשפט, ובצד התנהגות שכזו יש תג מחיר כבד".

13. בחינת **נסיבות ביצוע העבירות** במקרה דנן מעלה כי הנאשם התחזה לעורך-דין בשתי הזדמנויות שונות, כאשר קיים פער זמנים של 3 שנים בין האירועים. במקרה הראשון התחזה הנאשם לעורך-דין העוסק בתביעות משפטיות ואשר יכול לסייע בפתרון הליכי הוצאה לפועל, ונטל על עצמו את הטיפול בענייניו של המתלונן שפנה אליו (גולאני). הנאשם החתים את גולאני על יפוי כוח ואף קיבל מגולאני מקדמה בסך 1,000 ₪. בהמשך התייצג הנאשם כעורך-דין ופעל מטעמו של גולאני מול חברת "ויזה" ומול ההוצאה לפועל. במקרה השני, הציג עצמו הנאשם כעורך-דין בפני מתלונן אחר (קניבי) בעת שזה אושפז בבית החולים. קניבי הציג לנאשם כי יקבל על עצמו את הטיפול בענייניו המשפטיים.

בהמשך לכך, נפגשו השניים בביתו של קניבי, כאשר במעמד זה סוכם על שכר טרחה אותו ישלם קניבי לנאשם. קניבי העביר לנאשם מסמכים רפואיים שונים בעניינו, והנאשם אף נטל על עצמו את הטיפול בתיק נוסף. באותו מעמד שילם קניבי לנאשם מקדמה בסך כמה אלפי ש"ח. בנוסף, הוסכם כי קניבי ישלם לנאשם 50,000 דנר נוספים עם התקדמות הטיפול בתיקים. על אף האמור, לא פעל הנאשם ולא עשה דבר לצורך טיפול בעניינו המשפטיים של קניבי.

מעשיו של הנאשם בשני האירועים הנדונים, הנם חמורים. המעשים הובילו לפגיעה בקניינם של שני המתלוננים, ששילמו כספים לנאשם על-סמך מצגי כזב ומרמה. המעשים אף מנעו מהמתלוננים לטפל כדבעי בענייניהם המשפטיים, שכן הם סברו על-יסוד מצג שווא כי עניינים אלה מטופלים כיאות על-ידי הנאשם. זאת ועוד; במעשים הנדונים יש כדי לגרום לנזק פוטנציאלי בתדמית מקצוע עריכת-הדין, שכן מעשים מהסוג הנדון בתיק זה עלולים לעורר תחושות של חשדנות וחוסר אמון, בבוא המתלוננים ובני הציבור להתקשר עם עורכי-דין בעת הצורך. לצד זאת, יש לתת את הדעת לכך שסכומי הכסף שקיבל הנאשם במרמה אינם גבוהים יחסית (1,000 ₪ מגואלני; ומספר אלפי ש"ח מקניבי). לא נטען כי מעשי העבירות גרמו למי מהמתלוננים לנזקים אקטואליים מעבר לכך.

14. בחינת **הענישה הנוהגת** מעלה כי בתי-המשפט נוהגים להטיל בגין הרשעה בעבירות של קבלת דבר במרמה והתחזות לעורך-דין, עונשים הנעים ממאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות ועד עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג וברח, לעיתים לתקופה משמעותית (ראו והשוו: רע"פ 4025/10 אגבאריה הנ"ל; רע"פ 2261/08 פרלמוטר-וולף נ' מדינת ישראל (19.3.2008); רע"פ 3535/06 אטראד נ' מדינת ישראל (30.4.2006); ע"פ (מחוזי ירושלים) 40135/07 סלומון נ' מדינת ישראל (16.9.2007); ת"פ (שלום ת"א) 27138-08-10 מדינת ישראל נ' חיים (6.9.2012); ת"פ (שלום באר-שבע) 2449/07 מדינת ישראל נ' ברבי (10.3.2011); ת"פ (שלום ירושלים) 3970/06 מדינת ישראל נ' עבד רבו (16.6.2013)).

15. בהתחשב בעקרון המנחה של ההלימה; בשים לב לפגיעה בערכים המוגנים ובעוצמתה; בהתחשב בחומרת המעשים ונסיבות ביצועם; ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת; אני סבורה כי מתחמי הענישה ההולמת במקרה שלפניי הנם כדלקמן:

בהתאם ל"מבחן הצורני-עובדתי" (לפיו עסקין ב"מספר אירועים"):

בכל הנוגע לאישום הראשון (עבירה של קבלת דבר במרמה בסך 1,000 ש"ח, על יסוד מצג-שווא לפיו הנאשם עורך-דין) - מתחם העונש ההולם נע ממאסר קצר בפועל (אשר יכול וירוצה בעבודות שירות) ועד 12 חודשי מאסר בפועל.

בכל הנוגע לאישום השני (עבירה של קבלת דבר במרמה בסך כמה אלפי ₪, וכן עבירה של התחזות לעורך-דין) - מתחם העונש ההולם נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל (אשר יכול וירוצו בעבודות שירות), ועד 14 חודשי מאסר בפועל.

בהתאם ל"מבחן הקשר ההדוק" (לפיו עסקין ב"אירוע אחד" הכולל "מספר מעשים"):

עמוד 6

מתחם העונש ההולם לכלל העבירות בהן הורשע הנאשם, נע ממספר בודד של חודשי מאסר בפועל (אשר יכול וירוצו בעבודות שירות במקרים מתאימים), ועד 15 חודשי מאסר בפועל.

16. כאמור, במקרה שלפני נערך בין הצדדים הסדר טיעון שכלל **טווח ענישה מוסכם**, לפיו המאשימה תעתור לעונש של חמישה חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, בעוד הסנגור יהיה חופשי בטיעוניו. לאחר ששקלתי את טענות הצדדים; ולאחר שבחנתי את טווח הענישה המוסכם במסגרת הסדר הטיעון, אל מול מתחם העונש ההולם על-פי עקרונותיו של תיקון 113 לחוק העונשין; באתי למסקנה כי הרף העליון של הטווח המוסכם (חמישה חודשי עבודות שירות) מצוי בגדרי מתחם העונש ההולם. הסכמת הצדדים בעניין זה נראית בעיניי סבירה ולא אראה לסטות ממנה. אשר לעתירת הסנגור להטלת מאסר מותנה בלבד - המדובר בחריגה מהותית לקולא מהרף התחתון של מתחם הענישה ההולמת. מטעמים עליהם אעמוד להלן, לא מצאתי הצדקה לחריגה כאמור.

העונש המתאים

17. לצורך גזירת העונש, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40יא לחוק העונשין:

לחובת הנאשם שקלתי את חומרת המעשים ואת הצורך בהרתעת היחיד והרבים מפני ביצועם. עוד התחשבתי בקשיים העולים מן התסקיר לעניין מאפייני האישיות של הנאשם. בנוסף, נתתי משקל לעברו הפלילי של הנאשם, הכולל עשר הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות מרמה, זיוף, שוחד, התחזות, גניבה וסמים, בגין הוטלו על הנאשם, בין היתר, שלושה עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריח. לצד זאת, נתתי דעתי לכך שהרשעתו הקודמת האחרונה של הנאשם הנה משנת 2003, וכי מרבית העבירות בהן הורשע הנאשם בוצעו לפני כעשרים שנה ויותר.

לקולא, שקלתי את הודאתו של הנאשם בעובדות כתב-האישום המתוקן. כמו-כן, ניתן משקל לנסיבות האישיות של הנאשם כפי שפורטו בתסקיר שירות המבחן, לרבות היותו אב לילדים והיותו מתפרנס באופן מזדמן בלבד. בכלל זה נתתי דעתי לכך שהנאשם נגמל משימוש בסמי רחוב באמצעות נטילת מתדון, וכי חל שיפור מסוים בתפקודו היומיומי בשנים האחרונות. עוד נתתי משקל לכך שהנאשם ביטא נכונות לשיקום ואורחות חייו תוך השתלבות בטיפול מתאים. זאת ועוד; בנסיבות העניין, ראיתי ליתן משקל לחלוף הזמן הניכר מעת ביצוע העבירות: כעשור מאז ביצוע העבירה נשוא האישום הראשון וכ- 7 שנים מאז ביצוע העבירות נשוא האישום השני. לצד זאת, אעיר כי כתב-האישום הוגש מלכתחילה בשנת 2009, קרי כשנה לאחר סיום החקירה בתיק. עם זאת, ההליך הוטלה פעמיים (בשנת 2010 ובשנת 2012) עקב קשיים באיתור הנאשם. אותו כתב-אישום הוגש מחדש בשנת 2013, עם איתורו של הנאשם. מכל מקום, אציין כי מאז ביצוע העבירות ועד היום, לא נרשמה לחובת הנאשם הרשעה נוספת בפלילים ולא נפתחו לחובתו תיקים נוספים (כך אישר לפניי באולם הדיונים ב"כ המאשימה).

18. לאחר איזון בין מכלול השיקולים, באתי למסקנה כי אין מקום לחריגה לקולא ממתחם הענישה ההולמת מבחינת סוג העונש כמבוקש על-ידי הסנגור, שכן לא מתקיימות אמות-המידה הקבועות לכך בסעיף 40ד לחוק העונשין (כך במיוחד, בשים לב למאפיינים מעוררי הקושי באישיותו של הנאשם ובאורחות חייו כמפורט בתסקיר, וכן בשים לב לכך שהנאשם טרם שולב בתהליך טיפולי במסגרת שירות המבחן, ורק הביע נכונות לכך). בנסיבות אלה, אני סבורה כי אין

הצדקה להסיג לאחר את עקרונות ההלימה, הגמול וההתרעה, תוך מתן בכורה לשיקולים אינדיבידואליים.

יחד עם זאת, אני בדעה כי ניתן וראוי להתחשב במכלול הנסיבות לקולא - לרבות ההודאה, הנכונות שהביע הנאשם לטיפול, וכן חלוף הזמן הניכר מעת ביצוע העבירות - וזאת במסגרת קביעת העונש המתאים בגדריו של מתחם הענישה ההולמת, מבחינת משך המאסר בפועל שיוטל על הנאשם ואופן ריצויו בעבודות שירות. לצד זאת, אטיל על הנאשם עונש מאסר מותנה הצופה פני עתיד וכן פיצוי כספי למתלוננים. בנוסף, אראה לאמץ את המלצת שירות המבחן בעניינו של הנאשם ולהטיל עליו צו מבחן, בשאיפה לשלבו בקבוצה טיפולית המתאימה לצרכיו.

אציין כי נוכח הנסיבות לקולא, ובשים לב להטלתו של צו המבחן, נמנעתי מהטלת קנס כספי על הנאשם (על-אף שברגיל, היה מקום להטיל קנס כאמור, בשים לב למניע הכלכלי המונח בבסיס העבירות).

סוף דבר

19. נוכח מכלול הטעמים האמורים, גוזרת על הנאשם כדלקמן:

א. 3 (שלושה) חודשי מאסר בפועל, אותם יוכל הנאשם לרצות בעבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות-דעתו.

על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 13.1.2016 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז דרום, יחידת עבודות שירות, ליד כלא באר-שבע.

מובהר כי על הנאשם לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, מוזהר הנאשם כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.

ב. הנאשם יהיה נתון לפיקוח קצין מבחן למשך שנה מהיום, וישתתף בכל תכנית טיפולית שיציע שירות המבחן וזאת כחלק מתנאי המבחן.

הנאשם מוזהר כי אם יפר את תנאי המבחן, תימסר הודעה על כך לבית-המשפט, אשר מוסמך לקיים דיון מחודש בגזר-הדין של הנאשם.

ג. מאסר על תנאי לתקופה של 4 חודשים למשך שלוש שנים מהיום. התנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירה מן העבירות בהן הורשע.

ד. הנאשם יפצה את המתלונן גולאני בסכום של 1,000 ₪, ואת המתלונן קניבי בסכום של 3,000 ₪. הפיצויים ישולמו ב- 20 תשלומים חודשיים, שווים ורצופים, החל מיום 10.11.2015 ובכל 10 לחודש שלאחר מכן. לא ישולם אחד התשלומים במועדו, תעמוד יתרת הפיצוי לפירעון מיידי.

המאשימה תמסור במידי למזכירות את פרטי המתלוננים, על-מנת שכספי הפיצוי יוכלו לעבור לידיהם.

המזכירות תשלח העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי בתוך 45 ימים מהיום.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ה, 10 ספטמבר 2015, במעמד הצדדים.